

1970 Yılına Yaklaşırken Türkiye

1970 yılına yaklaşırken Türkiye’de görülen manzara şöyleydi:

1961 Anayasasının getirdiği hak ve hürriyetler istismar edilmeye başlanmıştı. Sendikalar, cemiyetler, dernekler ve benzeri kuruluşların büyük bir bölümü; iç ve dış etkenlerle kuruluş amaçları dışına çıkmışlar, siyasi faaliyetler içine girmişlerdir. Bu tür siyasal hareketlenmeler üniversitelerde de başlatılıyordu. Önceleri öğrenim eksiklikleri ve öğrencilerin barınma sorunları neden gösterileterek forumlar ve kısa süreli boykotlar halinde başlatılan olaylar, giderek daha büyük boyutlara ulaşmıştı. Üniversite özerkliği, bilime oturtulan temelinden kaydırılmış, bilim yuvaları, güvenlik kuvvetlerinin büyüme gösteren yasa dışı olaylara müdahale edemeyeceği kaleler halini almıştı. Okullarda dersler yaptırılmıyor, sapık ideolojilerin tartışmaları sürdürülüyordu. Üniversiteler her çeşit otoriteye, kurallara ve yasalara başkaldıran “anarşizmin” kol gezdiği; silahlı, bombalı, şiddet yanlısı militanları barındıkları, halkı korutan, ürkütücü birer isyan merkezleri haline gelmişti. Eğitimlerine devam etmek isteyen öğrenciler, Atatürkçü gençler ise okullara sokulmuyordu. Gençlik sağ-sol diye bölünmüş, üniversite giriş çıkış kapıları, yurtları bile ideolojilere göre kapılmıştı. Kandırılmış gençlik bir çığ gibi büyüyen ideolojik eylemlerin arkasından bilinçsizce sürükleniyordu.

Oysa Atatürk, 1 Kasım 1925’te Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin Yasama Yılı’nı açış konuşmasında;

“Hayatın her safhai mesaisinde olduğu gibi bahusus tedris hayatında inzibat esas muvaffakiyettir. Müdürler ve talim heyetler inzibatı temine ve talebe inziata riayete mecburdurlar.” demek suretiyle okullardaki disipline ilişkin görüşlerini apaçık belirtiyordu.

Anarşi ve terör olayları daha sonra üniversitelerin dışına taşarak, Türkiye’nin diğer kentlerine de yayılmaya başladı. Bankalar soyuluyor, insanlar kaçırılıyor, işyerleri tahrip ediliyordu. Artık Türkiye’de can ve mal güvenliğinden söz edilemez olmuştu.

15-16 Haziran 1970’te İstanbul’da DİSK tarafından tertiplenen yürüyüşlerde meydana gelen kanlı olaylar, bu yılların dehşet verici örneklerinden biriydi.

Sendikalar Kanunu’nun değiştirilmesini protesto etmek maksadıyla bazı fabrika ve işyerlerinde başlatılan yasa dışı direnişler, kısa sürede kitlesel yürüyüşlere ve Devlet’e karşı ayaklanma hareketine dönüştü. İşçilerin ellerine verilmiş pankartlar üzerinde “Savaş başladı”, “Yaşasın işçi sınıfı”, “Tüm gericiler ve faşizm kahrolsun” yazıları yer alıyordu.

Olayların ilk gününde bazı işyerleri tahrip edildi. DİSK yöneticileri büyük bir sorumsuzluk ve kayıtsızlıkla, “direnmenin yarın ne şekle dönüşeceğini biz de bilemiyoruz” diyerek tehditler savurdular.

16 Haziran sabahı DİSK’e bağlı işçiler, tam bir başıboşluk içinde sokaklara döküldüler. Güvenlik güçlerine karşı silahlı çatışmaya girdiler. Olaylar sırasında Kadıköy Kaymakamlık binası tahrip edilmiş, polis araçları ateşe verilmişti. Planın kanlı safhası başlatılmış, kandırılan işçiler ideolojik uygulamanın piyonları haline getirilmişti. Tahrikler o derecede yoğunlaştırıldı ki, Bağdat Caddesinde apartmanlara saldırıldı, yollara park edilmiş özel otomobiller tahrip edildi.

Olaylar, askeri birliklerin yardımıyla ancak kontrol altına alınabilmişti. İki gün içinde 4 kişi ölmüş, 90 kişi yaralanmıştı. Olayların büyüme istidadı göstermesi üzerine Hükümet Sıkıyönetim ilan etmek zorunda kalmış, DİSK yöneticileri ve 150 işçi gözaltına alınmıştı.

Terör durmuyor, kendine yeni hedefler arıyordu. Türkiye’yi çökertmek, rejimi yıkmak isteyenler, Türkiye’yi uluslararası alanda güç duruma sokacak çareler arıyordu. Bu defa hedef; can ve mal güvenlikleri Türkiye Cumhuriyetine emanet edilmiş olan yabancılardı. Yabancı misyon temsilcileri kaçırılıp öldürülüyor veya kurşunlanıyordu.

Bu olaylar 1970’lerin başlarına kadar böylece süregeldi. Türk Silahlı Kuvvetleri yönetime el koymaksızın 12 Mart 1971 tarihinde hükümete bir “muhtıra” veriyor, anarşi ve terör karşısında aciz kalan, Atatürk ilke ve inkılaplarının yozlaştırılmasına neden olan yönetimin yerine, sorunları çözebilecek partilerüstü bir yönetim getiriliyordu.

Silahlı Kuvvetlerin muhtırasında şöyle denilmekteydi:

“1- Parlamento ve hükümet süregelen tutum, görüş ve icraatıyla yurdumuzu anarşi, kardeş kavgası, sosyal ve ekonomik huzursuzluklar içine sokmuş, Atatürk’ün bize hedef verdiği çağdaş uygarlık seviyesine ulaşmak ümidini kamuoyunda yitirmiş, Anayasanın öngördüğü reformları tahakkuk ettirememiş olup, Türkiye Cumhuriyetinin geleceği ağır bir tehlike içine düşürülmüştür.

2- Türk Milletinin ve sinesinden çıkan Silahlı Kuvvetlerinin bu vahim ortam hakkında duyduğu üzüntü ve ümitsizliği giderecek çarelerin, partilerüstü bir anlayışla Meclislerimizce değerlendirilerek mevcut anarşik durumu giderecek ve Anayasanın öngördüğü reformları Atatürkçü bir görüşle ele alacak ve inkılap kanunlarını uygulayacak kuvvetli ve inandırıcı bir hükümetin demokratik kurallar içinde teşkili zaruri görülmektedir.

3- Bu husus süratle tahakkuk ettirilmediği takdirde Türk Silahlı Kuvvetleri kanunların kendisine vermiş olduğu Türkiye Cumhuriyetini korumak ve kollamak görevini yerine getirerek, idareyi doğrudan doğruya üzerine almaya kararlıdır.”